

Ontwikkelingsstrategie 2010-2013 VISSERIJGEBIED ZUID-HOLLANDSE DELTA

*Een transitie naar een rendabel, duurzaam en innovatief
visserij(kennis)centrum*

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Regelingen	3
2.1. Het Europees Visserij Fonds (EVF).....	3
2.2. Stimuleringsregeling Voordelta	4
3. Gebiedsbeschrijving	6
3.1. Gebiedsafbakening	6
3.2. Schets van het gebied	7
3.3. Natuur en landschap.....	8
3.4. Landbouw	9
3.5. Recreatie en toerisme.....	9
3.6. Visserij	10
4. Beleidsmatige context	11
4.1. Gemeentelijk beleid	11
4.2. Provinciaal beleid.....	11
5. Uitdagingen, visie en strategie	13
5.1. Uitdagingen.....	13
5.2. Visie	14
5.3. Strategie en speerpunten	15
6. Actieplan.....	17
6.1. Doelstellingen	17
6.2. Ontwikkelen van kennis en innoveren	17
6.3. Investeren in economische diversificatie	18
6.4. Creëren van maatschappelijk draagvlak.....	19
6.5. Investeren in de vissersvloot en de visketen.	19
7. Organisatie	20
7.1. Inleiding	20
7.2. Lokale Visserijgroep	20
7.3. Werkwijze Lokale Visserijgroep	21
7.4. Financiële verantwoording.....	21
7.5. Beheersautoriteit.....	21
7.6. Monitoring en evaluatie.....	21
8. Financiering.....	22
8.1. EU/EVF	22
8.2. Stimuleringsgelden Voordelta	22
8.3. Beheers- en uitvoeringskosten	23
8.4. Stimuleringsprogramma.....	25

Bijlagen

- Bijlage 1. Samenstelling Lokale Visserijgroep
- Bijlage 2. Toelichting werkwijze Lokale Visserijgroep
- Bijlage 3. Toetsingskader voor projecten As4 en voordelta
- Bijlage 4. Formulier projectidee

De Ontwikkelingsstrategie Zuid-Hollandse Delta is tot stand gekomen met steun van de gemeente Goedereede.

1. Inleiding

Visserij is al sinds de 14e eeuw onderdeel van de historie van het visserijgebied Stellendam. Tegenwoordig is in Stellendam de grootste thuishaven van zeekotters in Nederland. In de visserij en visgerelateerde bedrijvigheid, werven en installatiebedrijven zijn circa 800 mensen werkzaam.

Het visserijgebied Zuid-Hollandse Delta herbergt een unieke combinatie van visserijactiviteiten. Naast de grote thuishaven voor zeekotters zijn er twee toonaangevende werven, een visserijschool, een toonaangevende visafslag, een nettenmakerij, en een viswerkingbedrijf gevestigd.

De uitdaging is hoe deze unieke visserijcluster zijn positie kan versterken en tegelijkertijd een extra impuls kan geven aan de toeristische en recreatieve aantrekkingskracht van de regio.

De vissersvloot staat al jaren onder druk en staat voor grote opgaven om te innoveren en te verduurzamen. Door saneringen, teruglopende visbestanden, maatschappelijke druk, stijgende productiekosten en dalende visprijzen is een transitie van de vloot noodzakelijk. Ook de aanwijzing van het Voordeltagebied maakt aanpassingen noodzakelijk. Al deze veranderingen hebben grote invloed op de visserijgemeenschap.

Deze veranderingen vragen om samenwerking tussen overheden, aanvoeders, visafslag, visverwerking en hun toeleveranciers. Investerings in innovaties, verduurzaming maar vooral samenwerking zijn speerpunten van deze ontwikkelingstrategie. De Stimuleringsregeling Voordelta voor visserij en de As4 van het Europees Visserijfonds bieden goede mogelijkheden om te visserijcluster in de regio te versterken en beter te positioneren voor de toekomst.

Met deze ontwikkelingstrategie wil de Lokale Visserijgroep (LVG) Zuid-Hollandse Delta een kader scheppen om tot continue vernieuwing te komen waarbij rekening gehouden wordt met maatschappelijke veranderingen op het gebied van verduurzaming. De visserijcluster in de regio heeft uitstekende mogelijkheden om ook in de toekomst een bijdrage aan de economische ontwikkeling van de regio te leveren.

Om de potentie van de visserijcluster te benutten is samenwerking noodzakelijk. Door het ondersteunen van initiatieven op het gebied van innovaties, kennisuitwisseling en samenwerking geeft deze ontwikkelingsstrategie een impuls aan de werkgelegenheid in de visserijsector maar ook aan de gerelateerde werkgelegenheid aan de wal.

Het succes van de ontwikkelingsstrategie hangt sterk af van het draagvlak binnen de gemeenschap. De LVG bestaat uit voor het grootste deel uit vertegenwoordigers van de visserijsector, maar is aangevuld met vertegenwoordigers van andere sectoren en deelgebieden. De uitdaging is om samen met bewoners, bedrijven en organisaties in de regio te komen tot een duurzame visserijsector in de regio.

2. Regelingen

2.1. Het Europees Visserij Fonds (EVF)

Het Europees Visserijfonds (EVF) van de EU ondersteunt de werkgelegenheid en een duurzame ecologische en economische ontwikkeling van de visserijsector. De EU Verordening 1198/2006 (2006) biedt de mogelijkheid voor visserijgebieden om een beroep te doen op steunverlening voor projecten voor de periode 2007-2013. Het Nederlands kader hiervoor wordt gevormd door het Operationeel Programma (OP) "Perspectief voor een duurzame visserij"¹, waarin een analyse, een strategie en een uitwerking voor de vijf in de verordening genoemde assen is opgenomen.

De assen 1 en 2 van dit OP zijn gericht op het verkrijgen van een stabiel en duurzaam evenwicht tussen visserijcapaciteit en vangstmogelijkheden. Binnen de assen 3 en 4 ligt het zwaartepunt meer op het verhogen van een harmonieuze, evenwichtige en duurzame ontwikkeling van economische activiteiten en het creëren van een duurzame werkgelegenheid in gebieden waar de visserijsector deel van uitmaakt. Hierbij dienen vooral de verbetering van de kwaliteit van de banen en een verbeterde toegang voor jonge werknemers centraal te staan.

As 1: Maatregelen voor de aanpassing van de communautaire visserijvloot.

De maatregelen in deze as richten zich primair op de Nederlandse platvisvloot, waarbij de reductie van de vangstcapaciteit samen moet gaan met flankerend beleid voor het opvangen van het verlies aan werkgelegenheid. Voor de overblijvende vloot dienen investeringen te worden gedaan om te komen tot meer duurzame visserijtechnieken.

As 2: Aquacultuur, binnenvisserij, verwerking en afzet van visserij- en aquacultuurproducten.

Maatregelen in deze as zijn gericht op een verdere verduurzaming van de Nederlandse schelpdiercultures, waarbij de ecologische en ruimtelijke beperkingen een belangrijke rol spelen. Daarnaast is er de noodzaak van een omschakeling en vernieuwingsslag in de binnenvisserij. Tenslotte ligt er binnen as 2 een opgave om de duurzaamheid in verwerking en afzet van vis te bevorderen.

As 3: Maatregelen van gemeenschappelijk belang.

Hier komen de maatregelen ten goede aan de gehele sector en niet slechts aan de individuele ondernemer. Het gaat daarbij om het ontwikkelen en benutten van kennis en het stimuleren van samenwerking tussen vissers, ketenpartijen, wetenschap en NGO's. De kennis dient ingezet te worden voor de bevordering van selectieve vangstmethoden, duurzaam beheer van visstanden, en verbetering van de kwaliteit en traceerbaarheid van vis en visproducten.

As 4: Duurzame ontwikkeling van visserijgebieden.

In deze as, die in deze ontwikkelingsstrategie nader wordt uitgewerkt, ligt het accent op het bevorderen van de lokale werkgelegenheid in visserijregio's en op het versterken van de concurrentiekracht van de lokale economie. Netwerken en samenwerking zijn daarbij sleutelwoorden. Afstemming en samenwerking met andere initiatieven moet daarbij gestimuleerd worden.

¹ "Perspectief voor een duurzame visserij", Operationeel Programma 2007-2013 van de lidstaat Nederland in het kader van het Europees Visserij Fonds, 17 december 2007, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

As 5: Technische bijstand.

De specifieke doelstelling van deze As is het opbouwen van een professioneel en veilig kader voor de invoering van de maatregelen van het EVF.

As 4 van het EVF heeft gericht op de visserij een zelfde insteek als het nationale Leader-programma uit het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP2). Beide benaderingen zijn gericht op een versterking van de sociaal-economische structuur van het gebied en tevens op een versterking van de cultuurhistorische en culturele aspecten. Beide ook willen via een 'bottom up' wijze van projectontwikkeling werken en onderkennen de noodzaak tot samenwerking en ketenversterking om een duurzame ontwikkeling van het gebied tot stand te brengen.

Projecten kunnen in aanmerking komen voor subsidie als ze gericht zijn op de doelstellingen²:

- Versterking van het concurrentievermogen van het visserijgebied.
- Herstructurering en heroriëntering van economische activiteiten, met name door stimulering van het ecotoerisme.
- Diversificatie van activiteiten door bijvoorbeeld gecombineerde beroepsactiviteit voor vissers of het scheppen van extra werkgelegenheid buiten de visserijsector.
- Het bieden van meerwaarde aan visserijproducten, bijvoorbeeld, het duurzamer maken van een product.
- Ondersteuning van infrastructuurvoorzieningen voor kleinschalige visserij en toerisme, en van diensten in het voordeel van kleine visserijgemeenschappen.
- Bescherming van het milieu in het visserijgebied, ontwikkeling van kustdorpen met visserijactiviteiten, bescherming van het natuurlijke en architecturale erfgoed.
- De ontwikkelingsstrategie *Zuid-Hollandse Delta* wil projecten stimuleren ter verbetering van de welvaart en het welzijn van de visserijgemeenschap in de Hollandse Delta.

Vanuit de EU wordt voor As 4 €5.000.000 ter beschikking gesteld voor de visserijgebieden in Nederland in de periode 2009-2013. Deze gelden worden verdeeld over zes aangewezen visserijgebieden. Er is per visserijgebied € 831.133 beschikbaar. Dit geld dient vermeerderd te worden met in ieder geval hetzelfde bedrag aan nationaal/publiek geld.

2.2. Stimuleringsregeling Voordelta

Voor het stimuleren van economische diversiteit en om te kunnen reageren op de veranderende situatie in de voordelta door de aanleg van de Tweede Maasvlakte is door het ministerie van Verkeer en Waterstaat en het Havenbedrijf Rotterdam gezamenlijk 12 miljoen euro beschikbaar gesteld aan de regio Voordelta. De gelden zijn specifiek bestemd voor visserij & aquacultuur (3 miljoen euro) en recreatie & toerisme (9 miljoen euro). Voor recreatie en toerisme is een aparte regeling. Zie voor meer informatie: zie <http://loket.Zeeland.nl/subsidies/voordelta>.

Voor de Stimuleringsgelden voor de doelstelling visserij & aquacultuur is door de provincies Zeeland en Zuid-Holland besloten aan te sluiten bij as 4 van het Europees Visserij Fonds. De eigen criteria die verbonden zijn aan de stimuleringsgelden Voordelta zullen naast de criteria van As 4 EVF van kracht blijven. De gelden worden verdeeld over de as4-visserijgebieden van Zeeland en Zuid-Holland.

Dit betekent dat er voor de visserij & aquacultuur van de subsidieregio's Zeeland en Zuid-Holland er elk een bedrag van maximaal 1,5 miljoen euro beschikbaar is. Initiatieven die in aanmerking komen voor de stimuleringsgelden dragen bij aan de versterking van het economisch klimaat voor visserij en/of recreatie en toerisme. Als uitgangspunt wordt hierbij de Eco2-benadering gehanteerd. Dat

² Bron: Regeling LNV-subsidies 18 februari 2010, artikel 4.33c. Deze doelstellingen zijn gebaseerd op EU-verordening 1198/2006, artikel 44.

houdt in dat projecten zowel economische als ecologische ontwikkelingen stimuleren. Daarnaast komen projecten in aanmerking wanneer ze tot doel hebben het imago van de streek te versterken.

Uit verkenning van de mogelijkheden voor de vormgeving van de regeling bleek dat het splitsen van de stimuleringsgelden Voordelta voor beide doelen de beste optie is om het geld voor de regio beschikbaar te stellen. Voor de doelstelling recreatie & toerisme komen de stimuleringsgelden via de provinciale tijdelijke verordening stimulering Voordelta voor de regio beschikbaar. Voor de doelstelling visserij & aquacultuur heeft aansluiting bij het EVF de voorkeur vanwege de staatssteunregels en de overlappende doelstellingen. De provincies Zeeland en Zuid-Holland hebben daarom in overleg met het Havenbedrijf en het ministerie van Verkeer en Waterstaat besloten om de inzet van de stimuleringsgelden Voordelta onderdeel te laten zijn van As 4 van het Europees Visserij Fonds. De criteria die verbonden zijn aan de stimuleringsgelden Voordelta zullen naast de criteria van As 4 EVF van kracht blijven.

De stimuleringsgelden voor de Voordelta zijn bedoeld om initiatieven vanuit de visserijsector te ondersteunen die bijdragen aan de verduurzaming van de visserij teneinde te kunnen inspelen op het gewijzigde beheer in de Voordelta. Initiatieven die een bijdrage leveren aan verduurzaming van de visserij in de Voordelta, bijvoorbeeld door certificering, of verbetering van het marktpotentieel, zullen bij beoordeling een pré krijgen. Bij onvoldoende initiatieven op deze gebieden heeft de LVG de mogelijkheid ook andere initiatieven te honoreren. Daarnaast wordt veel waarde gehecht aan private initiatieven. Deze additionele criteria worden opgenomen in het toetsingskader van de LVG.

De aansluiting bij het Voordeltagebied is gewaarborgd doordat het visserijgebied in Zuid-Holland overeenkomt met het Voordeltagebied in Zuid-Holland. As4 heeft als voorwaarde dat de resultaten van ondersteunde projecten moeten bijdragen aan de ontwikkeling van de visserijgemeenschap.

Door bovenstaande werkwijze (additionele criteria, toetsing door LVG waarin direct betrokkenen vertegenwoordigd zijn) kunnen de door het ministerie van Verkeer en Waterstaat en het Havenbedrijf Rotterdam beschikbaar gestelde middelen ingezet worden ter stimulering van kansrijke initiatieven die een relatie met het Voordeltagebied kennen.

3. Gebiedsbeschrijving

3.1. Gebiedsafbakening

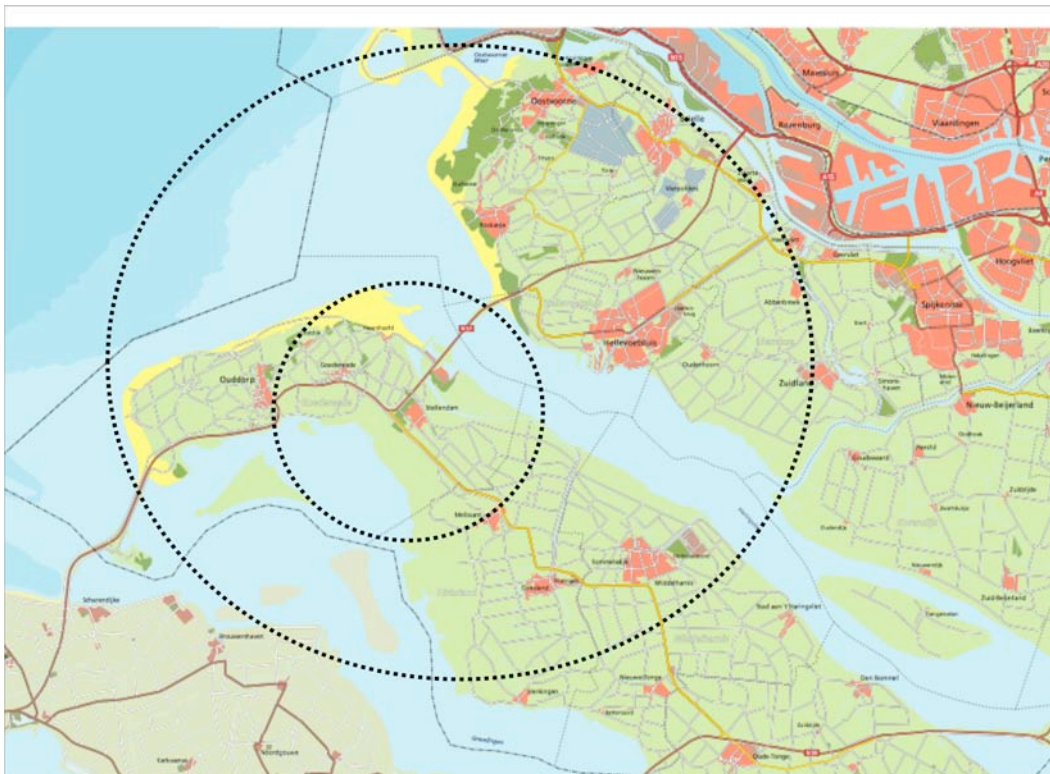
Het visserijgebied 'Zuid-Hollandse Delta' omvat twee deelgebieden gescheiden door het Haringvliet:

- Kop van Goeree-Overflakkee, bestaande uit de gemeenten Goedereede, Dirksland en Middelharnis;
- Kop van Voorne-Putten, bestaande uit de gemeente Oostvoorne en Hellevoetsluis.

Vanwege de relatie met de Voordelta, het eilandkarakter en de centraal gelegen visafslag in Stellendam vormt dit gebied een eenheid. Zie figuur 1.

Deze selectie komt voort uit de criteria zoals die gesteld zijn in het Operationeel Programma van Nederland³:

- Aandeel werkgelegenheid in de visserij;
- Gebied heeft een eigen vissersvloot;
- Aanwezigheid visafslag;
- Culturele verbanden met de visserij;
- Past binnen de bestaande administratieve grenzen.

Figuur 1 Visserijgebied Stellendam

³ "Perspectief voor een duurzame visserij", Operationeel Programma 2007-2013 van de lidstaat Nederland in het kader van het Europees Visserij Fonds, 17 december 2007, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Aantal inwoners per gemeente in visserijgebied Zuid-Hollandse Delta	
Gemeente	Inwoners
Goedereede	11.631
Dirksland	8.316
Middelharnis	17.681
Westvoorne	14.224
Hellevoetsluis	40.004
totaal	91.856

Tabel 1 Inwonersaantallen visserijgebied Stellendam, per gemeente

De gemeente Goedereede heeft de sterkste directe relatie met de visserij. De gemeente Goedereede bestaat uit drie kernen met van oudsher een sterke relatie met de visserij: Ouddorp, Stellendam en Goedereede. In Stellendam is de thuishaven gelegen van de kotters uit deze dorpen. In Stellendam is tevens de centraal gelegen regionale visafslag gevestigd.

3.2. Schets van het gebied

Geschiedenis algemeen

'Kop' van Goeree(-Overflakkee)

De gemeenten Goedereede, Dirksland en Middelharnis liggen op het eiland Goeree-Overflakkee en behoren tot het deltagebied van Zuidwest-Nederland.

Goeree en Flakkee zijn vroeger losse eilanden geweest. De eilanden zijn ontstaan door opwas vanuit de zee. Naast de opwas zijn delen ingepolderd en afgedamd. Vanaf de 11e eeuw werd het centrale gedeelte van het eiland Goeree, ook wel de Kop van Goeree genoemd, bewoond. Op de Kop waren twee dorpen: Goedereede en Ouddorp. In 1752 zijn de eilanden Goeree en Flakkee aan elkaar verbonden door de Statendam. Deze dam is later opgehoogd, zo ontstond de Damdijk. De Hals van Goeree groeide door aandijkingen evenwijdig aan de Damdijk. In dit gebied op het kruispunt van wegen liggen nu Stellendam en het havencomplex met gescheiden ruimte voor industrie, visserij en recreatie.

Van oudsher zijn akkerbouw, visserij en veeteelt belangrijke economische dragers van de gemeente Goedereede. In 15e eeuw beleefde Goeree haar gouden eeuw met de opkomst van de handel in het stadje Goedereede.

Het polderlandschap had en heeft een overwegend agrarische bestemming. Op de strandwallen van Goeree neemt de sjalotten- en bloemzaadteelt een bijzondere positie in. Op de Kop van Goeree vormt (strand)toerisme een belangrijke pijler van de plaatselijke economie naast de landbouw en de visserij.

Inwoners zijn zeer sterk verbonden aan de Kop en Hals van Goeree. De kernen in de gemeente zijn zeer verschillend van aard en vanuit de historie is de onderlinge verbondenheid in de kernen zeer sterk. De onderlinge verbondenheid is de laatste decennia verminderd door een sterke trek van (Rand)stedelingen naar de rust van de gemeente Goedereede. De identiteit van de gemeente wordt verder gevormd door het van oudsher overwegend behoudende en christelijke karakter van de bevolking. Dit karakter komt enerzijds tot uitdrukking in de onverwoestbare arbeidsmentaliteit en anderzijds in het respecteren van de zondagsrust op basis van de geloofsovertuiging.

Kop van Voorne (Putten)

De gemeenten Westvoorne en Hellevoetsluis liggen op het eiland Voorne en Putten en behoren tot het deltagebied van Zuidwest-Nederland.

Aanvankelijk was bewoning op Voorne en Putten alleen mogelijk op de hoger gelegen strandwallen van de Kop van Voorne en de oeverwallen van de Maas en de Bernisse. De rest van het eiland was een veenmoeras, bestaande uit slikken en gorzen. Vanaf de middeleeuwen heeft men voortdurend op- en aanwassen ingepolderd waardoor uiteindelijk het eiland Voorne-Putten ontstond. Het polderlandschap had en heeft een overwegend agrarisch karakter. Op Voorne-Putten neemt de tuinbouw een bijzondere positie in. Op de Kop van Voorne vormt (strand)toerisme naast de landbouw een belangrijke pijler van de plaatselijke economie.

Geschiedenis visserij

De visserij is van oudsher verbonden met het visserijgebied Stellendam. De dorpen Middelharnis, Ouddorp, Goedereede en Stellendam hadden eigen visserhavens. Tot de jaren zestig betrof het voor het grootste gedeelte kustvisserij; garnalen, mosselen en kreeften. De ontwikkeling van de boomkor gaf in de jaren zestig een nieuwe impuls aan de zeevisserij. De groei hield aan tot de jaren tachtig. De belangrijkste doelsoort voor de Zuidvloot werd de platvis en met name tong. De platvis is nu nog de belangrijkste inkomstenbron van de huidige kottervloot.

Met de komst van de Deltawerken en de aanleg van de Haringvlietsluizen werden de binnenhavens van Ouddorp, Stellendam en Goedereede onbereikbaar voor de vissersvloot. De ten behoeve van de aanleg van de Haringvlietsluizen aangelegde werkhavens werden de nieuwe thuisbasis voor de vissersvloot in de regio.

In Stellendam is vanaf de jaren zestig een visafslag ontstaan. Deze gemeentelijke visafslag is in 1999 verzelfstandigd en in 2000 gefuseerd met de afslagen van Scheveningen en Colijnsplaat. De gefuseerde visafslagen opereert sindsdien onder de naam United Fish Auctions en is de tweede visafslag van Nederland.

3.3. Natuur en landschap

De Zuid-Hollandse eilanden liggen in het deltagebied. In het deltagebied komen grote oppervlakten zoet en zout water voor. Na de aanleg van de deltawerken is de werking van eb en vloed grotendeels uit deze wateren verdwenen. Als gevolg daarvan treedt verzoeting op. Zilte grasgronden en brakke slootvegetaties gaan daardoor sterk achteruit. Alleen in het buitendijkse gebied van Goeree en Voorne, en in de Oude Maas bestaat de getijdenwerking nog. In het Oude Maas gebied is er sprake van zoetwater getij. Dit is een voor West Europa uniek ecosysteem.

Het deltagebied is zeer rijk aan vogels en behoort tot de meest waardevolle waterrijke gebieden ('wetlands') ter wereld. In 2000 zijn door de staatssecretaris van LNV zes gebieden in het noordelijk gebied definitief aangewezen als speciale beschermingszone op grond van de Vogelrichtlijn van de Europese Unie. Dit zijn de Voordelta, de Grevelingen⁴, het Haringvliet, het Hollands Diep, Voornes Duin en het Oudeland van Strijen.

In het gebied van de Zuid-Hollandse eilanden liggen diverse "Natura 2000 landschappen". Het gaat om de duinen van Voorne en Goeree, het Haringvliet, het Hollands Diep, het Oudeland van Strijen en de Oude Maas.

De natuur en het landschap in het Voordeltagebied bieden mogelijkheden voor diversificatie en visserij-gerelateerd eco-toerisme in de regio. Het EVF en de stimuleringsgelden kunnen hiervoor aangewend worden.

⁴ Voor de Grevelingen loopt een aanwijzingsprocedure Natura2000-gebied.

3.4. Landbouw

De agrarische sector in Nederland heeft een sterke uitgangspositie. De geografische ligging en fysieke productieomstandigheden zijn erg gunstig en het bedrijfsleven profiteert van de nabijheid van en goede logistieke verbindingen met vele miljoenen koopkrachtige consumenten. Dit geldt in sterke mate ook voor de Zuid-Hollandse eilanden.

De Zuid-Hollandse Eilanden zijn een dunbevolkt, agrarisch gebied. Al kennen de verschillende eilanden hun typische gewassen en landgebruik (Voorne-Putten: tuinbouw; Kop van Goeree: bloemzaadteelt), de agrarische functie op de eilanden vertoont meer overeenkomsten dan verschillen.

Op de eilanden worden voornamelijk akkerbouwbedrijven gevonden, hoewel er een opkomst is van veehouderijen. In de kuststrook is de bollenteelt in opkomst.

De Europese – en dus de Nederlandse - landbouw ziet zich geconfronteerd met ingrijpende aanpassingen van het beleid en met nieuwe eisen vanuit de markt, terwijl de marktbescherming waarin het gemeenschappelijk landbouw beleid traditioneel voorzag, drastisch afneemt. Het hervormde beleid richt zich primair op het versterken van de marktgerichtheid en concurrentiekracht van de landbouw en versterkt de integratie in het beleid van maatschappelijke waarden op het gebied van voedselveiligheid, voedselkwaliteit, natuur- en landschapsbeheer, milieu, diergezondheid en dierenwelzijn.

Daarnaast tekent zich een fundamentele verandering af van het landelijk gebied als fysieke ruimte voor voedselproductie naar het platteland als consumptieruimte, waarbij zaken als authenticiteit, natuurlijkheid, landschappelijke kwaliteit en cultuurhistorische en aardkundige aspecten een belangrijke rol spelen. Het platteland is het domein van álle Nederlanders geworden. Deze maatschappelijke veranderingen plaatsen alle ondernemers in het landelijk gebied voor nieuwe uitdagingen. Plattelanders merken dat vertegenwoordigers van de stedelijke samenleving kritisch meekijken naar hoe zij omgaan met de inrichting van hun bedrijf en het milieu en het landschap waarin dit wordt uitgeoefend. Voor vernieuwende ondernemers biedt de slinkende afstand tussen stad en land tegelijk ook mogelijkheden om nieuwe inkomstenbronnen aan te boren.

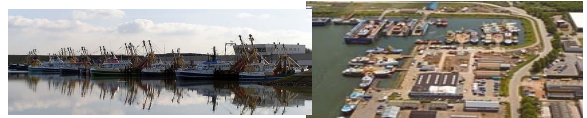
Ook voor de visserijsector liggen hier kansen om het maatschappelijk draagvlak voor de visserij te vergroten. Het visserijprogramma van het EVF en de stimuleringsgelden Voordelta bieden hier mogelijkheden voor.

3.5. Recreatie en toerisme

De specifieke kenmerken van het platteland – ruimte, rust en groen – bieden veel mogelijkheden voor openluchtrecreatie in natuur en in cultuurlandschappen. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan behoeften van mensen aan ontspanning, beleving, beweging, bezinning en inspiratie. Op de Zuid-Hollandse eilanden zijn er nog volop kansen voor uitbreiding van recreatie en toerisme.

Het toerisme heeft zich op de Kop van Goeree ontwikkeld tot een belangrijke pijler van de regionale economie. Het totaal aantal overnachtingen wordt geschat op 2,4 miljoen. Binnen Zuid-Holland is het grootste overnachtingsgebied⁵. Ongeveer 50 procent is toeristisch van aard, en de andere helft is seizoensrecreatie.

5 Innovatieplatform Kop van Goeree, Het moet en kan anders, juni 2007. Het Innovatieplatform Kop van Goeree is een samenwerkingsverband tussen de gemeente Goedereede en lokale ondernemers om impulsen te geven aan een vitale en economisch sterke Kop van Goeree. In het visiedocument Het moet en kan anders worden plannen gepresenteerd voor de verschillende kernen op Goeree gericht op versterking van de economie en recreatie en toerisme.

Bij de groei van de recreatiesector is de duurzaamheid van recreatief-toeristische activiteiten een belangrijk aandachtspunt. Het gebied kan op deze ontwikkeling inspelen door zich uitdrukkelijker te profileren met de visserij. De recreatieve potentie van het gebied kan vergroot worden. Om de toeristische mogelijkheden te benutten en toegankelijk te maken voor een breder publiek, zal er voldoende geïnvesteerd moeten worden in een degelijke toeristische infrastructuur. De cluster van visserijbedrijvigheid in de regio is niet berekend op grote aantallen toeristen. Op dit moment wordt slechts kleinschalig aandacht besteedt aan toerisme rond de visserij door middel van rondleidingen op de visafslag. De recreatie kan omgekeerd belangrijke sociaal-culturele en sociaal- economische impulsen geven aan de visserij.

Essentieel voor het slagen van een recreatieve ontwikkeling van het gebied is voldoende naamsbekendheid van het gebied. De recreatieve ontwikkeling van het gebied zal een gunstig effect hebben op de werkgelegenheid en mogelijk ook op de leefbaarheid. De visserijsector kan een bijdrage leveren aan de regionale bekendheid door middel van de visserijdagen, en promotie van regionale visserijproducten.

Projecten die bijdragen aan een beter maatschappelijk draagvlak voor de visserij en het vergroten van de regionale bekendheid van het gebied hebben prioriteit.

3.6. Visserij

Vloot

Stellendam beschikt over de grootste thuisvloot van de Nederlandse havens. De thuisvloot van Stellendam bestaat uit circa 50 schepen die geregistreerd staan onder GO (Goedereede), OD (Ouddorp), SL (Stellendam). Van deze schepen landt ongeveer de helft wekelijks aan op de visafslag. Daarnaast zijn er een vijftal kotters uit andere havens die wekelijks aanlanden.

Afslag

De visafslag van Stellendam is in kilo's aangevoerde vis de vijfde haven van Nederland. In totaal wordt er jaarlijks 6.000 ton vis aangevoerd. Van deze aanvoer is circa 70 procent tong.

Op de visafslag wordt voor circa 22 miljoen euro aan vis verhandeld. Dit is circa 8% van de totale aanvoer van Noordzeevis.

De visafslag van Stellendam is onderdeel van United Fish Auctions. UFA heeft ook afslagen in Colijnsplaat en Scheveningen. United Fish Auctions is de tweede afslag van Nederland met een marktaandeel van bijna 20 procent.

Haven

Stellendam beschikt over een binnen- en buitenhaven. De binnenhaven is alleen bereikbaar via de sluisen en bevat zoetwater. Er is daarnaast onder andere een jachthaven. Aan de binnenhaven zijn ook twee scheepswerven gevestigd en de visserijschool Stellendam.

Aan de buitenhaven ligt de visafslag, de Coöperatie Westvoorn, en diverse loodsen van visserijbedrijven. Verder is een visgroothandel gevestigd op het buitenhaventerrein.

De coöperatie produceert ook netten voor visserijbedrijven buiten Stellendam en is marktleider in Nederland op het gebied van flyshoot- en twinrignetten. Op de buitenhaven zijn ook een viswinkel en visrestaurant gevestigd.

Handel en verwerking

In het visserijgebied Stellendam zijn nauwelijks viswerkingbedrijven gevestigd. De verse vis wordt verhandeld en gaat rechtstreeks naar verhandel, of voor verwerking naar bedrijven buiten de regio.

Belangenorganisaties

Veel visserijbedrijven zijn aangesloten bij Coöperatie Westvoorn. Daarnaast is er een Visserijvereniging Zuid-West waarvan ook visserijbedrijven uit Zeeland lid zijn.

4. Beleidsmatige context

4.1. Gemeentelijk beleid

De gemeente Goedereede heeft op 27 november 2008 een toekomstvisie vastgesteld⁶. In de toekomstvisie geeft de gemeente binnen het havencluster alle ruimte om de visserij aan de buitenhaven verder te innoveren, het imago van de visserij te verbeteren en de visserijactiviteiten verder te verbreden. Watergebonden bedrijfsactiviteiten zullen vooral ruimte krijgen aan de binnenhaven.

De grenzen van dit havencluster liggen vast door de aanwijzing van de omliggende gebieden als Natura 2000-gebied.

Daarnaast zullen projecten moeten voldoen aan de vergunningvereisten die van toepassing zijn in het gebied.

4.2. Provinciaal beleid

Zuid-Holland versterkt de regionale economie, onder meer door in te zetten op kennis en innovatie. Leidraad is de Economische Visie, die Provinciale Staten op 27 februari 2008 hebben vastgesteld. In die visie spelen de agenda 'Innoveren en Investeren' en het programma 'Pieken in de Zuidvleugel' een belangrijke rol. Speerpunten bij 'Innoveren en Investeren' zijn onder andere 'Den Haag Internationale Stad', de 'Science Port Holland' en het Bio Science Park Leiden. Jonge ondernemers worden gestimuleerd en ondersteund bij de start van een eigen bedrijf.

De sector visserij behoort niet tot de speerpunten van de economische visie van de provincie.

Een gezonde economie is belangrijk voor werkgelegenheid en welvaart. Zuid-Holland wil een provincie zijn en blijven met voldoende arbeidsplaatsen, een goed ondernemingsklimaat en een groeiende economie. Het beleid van de provincie is erop gericht ondernemende partijen te organiseren, om samen projecten uit te voeren die voor meerdere regio's economisch voordeel opleveren.

Bij de vorming van het college 2007-2011 hebben de coalitiepartners een economisch offensief afgesproken met de volgende prioriteiten:

- Een krachtige economie met sterke innovatieve clusters (60 mln.)
- Verbetering van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt (16,5 mln.)
- 750 Hectare bedrijventerrein herstructureren en 250 hectare nieuw aanleggen (50 mln.)
- Investeren in vrijetijdseconomie (13 mln.)
- Behoud van 5.800 hectare netto teeltareaal voor de glastuinbouw

Voor de specifieke projecten zal rekening gehouden moeten worden met het provinciaal beleid op het gebied van:

- Recreatie en Toerisme
- Uitvoering herstructurering bedrijventerreinen (UHB)
- Natuur en landelijk gebiedmilieu.

⁶ Toekomstvisie Gemeente Goedereede, 27 november 2008

Recreatie en toerisme

Gedeputeerde Staten hebben in het voorjaar van 2008 ingestemd met het Uitvoeringsprogramma Agenda Vrijetijd 2008 - 2010. Dit programma is een uitwerking van de ambities van het college op het gebied van vrije tijd, zoals verwoord in het coalitieakkoord 'Duurzaam denken, dynamisch doen'. Het programma is gericht op het behalen van resultaat: het realiseren van voorzieningen en het vergroten van de zichtbaarheid van de provincie voor het bedrijfsleven, de bewoners en bezoekers van Zuid-Holland.

Het Uitvoeringsprogramma Agenda Vrijetijd 2008 - 2010 zet in op de thema's Kust, Cultuur en Water. Concrete doelen zijn: 10% meer toeristische bestedingen en meer werkgelegenheid in de toeristische sector.

Voor projecten die binnen het speerpunt diversificatie richten op visserijgerelateerd toerisme (zie hoofdstuk 6) zullen rekening moeten houden met de provinciale kaders.

Uitvoering herstructurering bedrijventerreinen

De provincie vervult een belangrijke rol in het stimuleren van verbetering van de bedrijfsomgeving. Hierbij kan worden gedacht aan de revitalisering en aanleg van bedrijventerreinen, het verplaatsen van bedrijven en het verbeteren van de bereikbaarheid.

In het Actieprogramma Ruimte voor Economie 2007-2011, geeft de provincie aan op welke wijze de gemeenten worden ondersteund bij het aanleggen van nieuwe en met name het herstructureren van verouderde terreinen.

Voor het visserijgebied Zuid-Hollandse Delta is dit beleid ten aanzien van de herstructurering van bedrijventerreinen van belang. Een groot deel van de visserijactiviteiten in het gebied spelen zich af op en rond het bedrijventerrein Stellendam. De gemeente Goedereede maakt gebruik van de mogelijkheden voor subsidie die de provincie biedt om tot een herstructurering van het bedrijventerrein te komen. Projecten uit de regio zullen bij deze initiatieven aan moeten sluiten.

Natuur en landelijk gebied

De provincie heeft voor het landelijk gebied een provinciaal meerjarenprogramma opgesteld. Daarin staan drie programma's:

- Ecologische hoofdstructuur (EHS)
- Groen in en om de stad (GIOS)
- Vitaal platteland

Om waardevolle natuur- en cultuurlandschappen te behouden, gelden groene wetten zoals de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet. Bij de uitvoering van deze rijks wetten heeft de provincie een belangrijke rol. De provincie zelf heeft bovendien twee landschapsverordeningen.

Bij projecten in het gebied zal rekening gehouden moeten worden met de kaders van het provinciaal beleid.

5. Uitdagingen, visie en strategie

5.1. Uitdagingen

Voor het visserijgebied Zuid-Hollandse Delta ligt een grote uitdaging om tot een transitie te komen naar duurzame visserijbedrijvigheid. Hierbij is een goede balans tussen de 3 P's: People, Planet en Profit essentieel. De transitie vraagt ondernemerschap met aandacht voor bedrijfsvoering, innovatie en samenwerking in de keten (horizontaal en verticaal). Een goed economisch perspectief is een noodzakelijke voorwaarde om investeringen in innovatie mogelijk te maken. Bij de innovaties zal ecologie een belangrijke randvoorwaarde vormen. De aanwijzing van het bodembeschermingsgebied en de natura2000-gebieden op de Noordzee leggen immers beperkingen op aan de te ontwikkelen activiteiten.

Het optimaal benutten van de sterkten en kansen vraagt een nauwe samenwerking tussen aanvoer, afslag, handel, wetenschap, toeleveranciers en overheden.

De SWOT-analyse (Strength, Weakness, Opportunities, Threats) in het Nederlandse Operationeel programma zijn grotendeels van toepassing op het visserijgebied Stellendam. De regio heeft daarnaast een aantal specifieke sterkten en kansen. De voor de regio relevante sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen zijn opgenomen in tabel 2.

Het visserijgebied Stellendam beschikt over een relatief grote kottervloot. Bijna 30 kotters gebruiken de haven wekelijks als aanlandingshaven. In Nederland is de haven van Stellendam een van de grootste thuishavens van de Nederlandse kottervloot. De huidige uitgangssituatie biedt goede mogelijkheden voor de verdere ontwikkeling van de visserijcluster. De aanwezigheid van twee toonaangevende werven, een visserijschool, een nettenmakerij en een visafslag maken Stellendam uniek. Alle randvoorwaarden zijn aanwezig om samen te werken aan innovaties van de vloot. Voor de regio liggen kansen om de visserijsector een sterkere positie binnen de Nederlandse sector te verwerven. Innovatie, kennisontwikkeling en investeren in kwaliteit en samenwerking zijn sleutelwoorden.

Het regionale erfgoed en de cultuurhistorie bieden goede mogelijkheden om via het aanwezige toerisme maatschappelijk draagvlak voor de visserij te krijgen. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van culinaire en recreatieve activiteiten.

Sterkten-zwakten Kansen-bedreigingen Visserijgebied Zuid-Hollandse Delta	
Sterkten	Zwakten
<ul style="list-style-type: none"> • Sterk visserijcluster; aanvoerders, visafslag, scheepswerven, nettenleverancier, visserijschool 	<ul style="list-style-type: none"> • Energie-intensiteit en -afhankelijkheid
<ul style="list-style-type: none"> • Veerkrachtige familiebedrijven/sterk ondernemerschap 	<ul style="list-style-type: none"> • Grote afhankelijkheid aanvoer grote kotters
<ul style="list-style-type: none"> • Hoogwaardige producten (Tong, griet, tarbot) 	<ul style="list-style-type: none"> • Afhangelijkheid Noordzeevis, vooral platvis
<ul style="list-style-type: none"> • Recreatie en toerisme ⁷ 	<ul style="list-style-type: none"> • Weinig handel- en verwerkingsindustrie
<ul style="list-style-type: none"> • Nabijheid bodembeschermingsgebied 	<ul style="list-style-type: none"> • Sectororganisatie
	<ul style="list-style-type: none"> • Monocultuur
<ul style="list-style-type: none"> • Nabijheid visgronden 	<ul style="list-style-type: none"> • Toegankelijkheid haven (getijdehaven)
<ul style="list-style-type: none"> • Vissers wonen vlakbij 	<ul style="list-style-type: none"> • Kwetsbare rentabiliteitspositie visserijondernemingen
<ul style="list-style-type: none"> • Imago vissersberoep bij consumenten 	<ul style="list-style-type: none"> • Verouderde vloot
<ul style="list-style-type: none"> • Cultuur-historisch erfgoed en waarden ⁵ 	<ul style="list-style-type: none"> • Imago boomkorvisserij
<ul style="list-style-type: none"> • Grote vloot kotters 	<ul style="list-style-type: none"> • Weinig kennis van (eind)gebruikerswensen bij de vissers. Denken vanuit de klant.
Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Verder versterken visserijcluster 	<ul style="list-style-type: none"> • Stijgen van de energieprijzen
<ul style="list-style-type: none"> • Inspelen op vraag naar kwaliteits- en streekproducten door het ontwikkelen van nieuwe product-marktcombinaties 	<ul style="list-style-type: none"> • Dalen of stabiliseren visprijzen
<ul style="list-style-type: none"> • Herstellen van de visbestanden 	<ul style="list-style-type: none"> • Traag herstellen van de visbestanden
<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen eco-toerisme 	<ul style="list-style-type: none"> • Toegankelijkheid van de haven (getijdehaven)
<ul style="list-style-type: none"> • Diversificeren visaanvoer; dagvisserij, staandwantvisserij, kweekvis 	<ul style="list-style-type: none"> • Vervangen van de Noordzee producten door importvis.
<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerken binnen de keten (om kennis van de klant bij de aanvoerders te vergroten) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden om te investeren zijn beperkt door slechte financiële positie visserijondernemingen
<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden tot innoveren (energiebesparing, selectiviteit, discards, diversificatie). 	<ul style="list-style-type: none"> • Afnemen van de acceptatie/maatschappelijk draagvlak van bodemberoerende visserijtechnieken
<ul style="list-style-type: none"> • Certificeren van visserij en producten 	<ul style="list-style-type: none"> • Maasvlakte II
<ul style="list-style-type: none"> • Maasvlakte II en het bodembeschermingsgebied. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Kenniscentrum voor netten duurzame visserij. 	

Tabel 2. Sterkte-zwakten en kansen-bedreigingen Visserijgebied Zuid-Hollandse Delta

5.2. Visie

Een duurzame visserijgemeenschap kenmerkt zich door samenwerking, transparant naar de maatschappij, continue innovaties, renderende visserijbedrijven en toeleveranciers, en kennisontwikkeling en -uitwisseling.

Duurzame economische ontwikkeling vraagt om samenwerking tussen alle partijen, van zowel binnen als buiten de sector. Samenwerking gericht op het stimuleren van innovaties in een maatschappelijk verantwoorde visserij, economische diversificatie en het creëren van

⁷ Innovatieplatform Kop van Goeree, Het moet en kan anders, juni 2008.

maatschappelijk draagvlak. De maatschappelijke wens naar een duurzamere visserij met oog voor natuur en ecologie zal hierbij een leidraad moeten vormen.

De aanwezigheid van verschillende schakels in de visketen in het visserijgebied, de grote thuisvloot en het toeristisch karakter van de regio zijn de sleutels om een transitie naar een duurzame visserijgemeenschap succesvol te maken.

Nieuw ondernemerschap draagt bij aan een duurzame ontwikkeling. Alleen vakmanschap is in de huidige en toekomstige maatschappij niet meer voldoende. De maatschappij vraagt ondernemers die gericht zijn op toekomstige ontwikkelingen en zich oriënteren op de maatschappij. Bij nieuw ondernemerschap hoort ook communiceren en maatschappelijke verantwoording afleggen. Dit is de verantwoordelijkheid van de individuele ondernemer maar ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de visserijcluster.

De bottum-up aanpak zoals die in As4 bedoeld is, is een goed instrument om initiatieven vanuit de visserijgemeenschap te stimuleren en te begeleiden.

5.3. Strategie en speerpunten

Op basis van de SWOT in paragraaf 5.1. richt de aanpak van de LVG zich primair op:

- Ontwikkelen van kennis en innoveren.
- Investeren in economische diversificatie.
- Creëren van maatschappelijk draagvlak.
- Investeren in de vissersvloot en de visketen.

Door het stimuleren van regionale samenwerking en proefprojecten wil de LVG bijdragen aan een snellere introductie van nieuwe visserijmethoden en modernisering van de visserijsector en -gemeenschap. Een visserijsector die minder gevoelig wordt voor conjuncturele schommelingen in de economie.

Samenwerken is hierbij het sleutelwoord: tussen aanvoerders, en tussen de schakels in de visketen. De ondersteuning kan zich richten op rechtstreekse stimulering van de projecten maar ook op ondersteuning van projecten om bij het Europees Visserij Fonds subsidie aan te vragen.

Ontwikkelen van kennis en innoveren

Het ontwikkelen van kennis en innoveren draagt bij aan een duurzame visserij. Door het stimuleren van proefprojecten wil de LVG een rendabelere visserij in de toekomst bevorderen. Rendabel met aandacht voor ecologie en milieu.

Proefprojecten kunnen betrekking hebben op introducties van nieuwe visserijtechnieken (ecologisch duurzamer), rendabelere visserijmethode, maar ook op nieuwe samenwerkingsverbanden binnen de visserijketen, of nieuwe activiteiten van een (groep van) ondernemers.

Daarnaast wil de LVG bevorderen dat innovaties tot stand komen. Projecten die het opdoen van kennis van andere technieken, visserijmethoden, ondernemerschap en keteninitiatieven bevorderen dragen bij aan een beter innovatieklimaat en kunnen rekenen op de steun van de LVG.

De belangrijkste visserijtechniek in het visserijgebied Stellendam is de boomkorvisserij. Het opdoen van kennis van andere duurzamere visserijtechnieken is een eerste stap naar diversificatie en innovatie. Ook het delen van kennis tussen de aanvoerders gericht op kwaliteitsverbetering, discardvermindering e.d. verdient de aandacht.

Kennis kan ook opgedaan worden door gezamenlijke proefprojecten. Het testen van andere manieren van vissen is vaak risicovol, maar levert veel kennis op. Kennis krijgt via proefprojecten ook een bredere basis binnen de gemeenschap.

Innovatie- en proefprojecten kunnen gericht zijn op:

- Verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening, ondernemerschap, verduurzaming etc
- Besparen van kosten en verbeteren van het ondernemerschap.
- Technologische vernieuwing; gericht op kostprijsverlaging gecombineerd met een lagere ecologische last.

Investeren in economische diversificatie

Het gaat bij economische diversificatie enerzijds om verbreding van bestaande bedrijven met nieuwe activiteiten en anderzijds om een breder scala aan economische activiteiten in de regio te ontwikkelen. Deze activiteiten dienen wel een relatie met de visserij te hebben.

Bij bestaande bedrijven wordt gedacht aan het ontwikkelen van nieuwe product-marktcombinaties, productvernieuwing en het op- en uitbouwen van een sterke concurrentiepositie binnen de visserijsector.

Bij nieuwe bedrijvigheid wordt gedacht aan activiteiten op het gebied van:

- recreatie en toerisme,
- aquacultuur,
- culinair/restauratief,
- streekproducten,
- cultuur.

Gericht wordt op visserijgerelateerde diversificatie. Projecten moeten bijvoorbeeld bijdragen aan het creëren van breder maatschappelijk draagvlak voor de visserij, of visserij(streek)producten onder de aandacht brengen.

Creëren van maatschappelijk draagvlak

Naast promotionele activiteiten kunnen bijvoorbeeld ook projecten die bijdragen aan een meer duurzame visserij onder deze noemer vallen gecombineerd met de bijbehorende communicatie. Het promoten van de regio en de visserij in de regio kan bijdragen aan het maatschappelijk draagvlak. Bovendien draagt het bij aan de toeristische en recreatieve aantrekkelijkheid van de regio.

Investeren in de vissersvloot en de visketen

Investerings in de vloot, de haven en de visketen zullen bijdragen aan een gezonde basis voor toekomstige investeringen. Een randvoorwaarde voor toekomstige investeringen is een goed renderende visserijsector; aanvoerders, verwerkers, afslag en handel. Gericht op ecologische verduurzaming kan het bovendien een bijdrage leveren aan het maatschappelijk draagvlak.

6. Actieplan

6.1. Doelstellingen

De LVG richt zich primair op het stimuleren van:

- Ontwikkelen van kennis en innoveren.
- Investeren in economische diversificatie.
- Creëren van maatschappelijk draagvlak.
- Investeren in de vissersvloot en de visketen.

De LVG heeft als doelstellingen projecten te stimuleren die bijdragen aan een vitale, innovatieve visserijgemeenschap. Een visserijgemeenschap die relatief minder afhankelijk is van een economisch kwetsbare aanvoersector. De belangrijkste doelstelling van de LVG is het op gang brengen van een proces waarbij innovatie en diversificatie binnen de visserijgemeenschap vanzelfsprekend worden.

De LVG wil dit bereiken door met name (proef)projecten en investeringen van private ondernemers te initiëren en te ondersteunen. Projecten die:

- Bijdragen aan de introductie van nieuwe (duurzame) visserijtechnieken, verbreding van visserijmethoden en ondernemerschap.
- Bijdragen aan de introductie van visserijgerelateerde bedrijvigheid.

Projecten moeten bijdragen aan (het behoud van) werkgelegenheid in de regio, een ecologisch duurzame vorm van visserij, en een beter imago van de visserij.

6.2. Ontwikkelen van kennis en innoveren

De doelstelling is de introductie van nieuwe visserijmethoden en -technieken binnen de vloot van het visserijgebied te bevorderen. Innovatie, samenwerking en ondernemerschap zijn de sleutelwoorden. Door het stimuleren van projecten wil de LVG een innovatieproces op gang brengen. Projecten die hieraan bijdragen hebben een pré.

De volgende maatregelen dragen daar volgens de LVG aan bij.

Technische innovaties

In het kader van het Europees Visserij Fonds zijn innovaties in de visserij gestimuleerd. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld de pulskor, de SumWing en de hydrorig. Deze technieken lijken voor de toekomst van de visserij veelbelovend.

De grotere schepen van de vloot van het visserijgebied Stellendam hebben veelal hun visgronden in de Zuidelijke Noordzee. De omstandigheden in het zuidelijke deel verschillen nogal van het noordelijke deel. De zuidelijke Noordzee kent bijvoorbeeld grote diepteverschillen en stenige gronden. Innovaties in de visserijtechnieken die ontwikkeld worden in de Noord zijn niet direct toepasbaar in de Zuid. Voor de visserij in het visserijgebied Stellendam is de belangrijkste doelsoort de tong. Het behoud van de visnamigheid van tong is een belangrijke voorwaarde voor de slaagkans van innovaties in het visserijgebied.

De LVG stelt zich tot doel de introductie van nieuwe technieken in de zuidelijke Noordzee te stimuleren. Als meest kansrijk acht zij op dit moment de SumWing en de pulskor of een combinatie hiervan. Proefprojecten gericht op een succesvolle introductie van nieuwe visserijmethoden op de

vloot zullen worden gestimuleerd. Samenwerking met de in de regio aanwezige toeleveranciers, en het onderwijs wordt aangemoedigd.

Innovaties en onderzoek gericht op verduurzaming

Om de visserij duurzamer, economisch en ecologisch, te maken is onderzoek nodig naar maatregelen die de visserijmethoden selectiever maken, leiden tot discardvermindering of betere discardoverleving, leiden tot minder bodemimpact dan wel tot een lager brandstofverbruik. Proefprojecten die bijdragen aan een duurzame visserij worden gestimuleerd.

Ondernemerschap

Maatschappelijke ontwikkelingen vragen in toenemende mate andere ondernemersvaardigheden van visserijondernemers. Alleen vakmanschap is niet meer voldoende. De consumenten en de maatschappij (NGO's) worden steeds kritischer ten aanzien van de aspecten duurzaamheid en kwaliteit. Proefprojecten die bijdragen aan betere beleving en of een hogere toegevoegde waarde opleveren voor het visserijproduct wil de LVG graag stimuleren. Hierbij wordt de voorkeur gegeven aan een regionale inbedding.

Kennisoverdracht en onderwijs

De boomkorvisserij is de dominante visserijmethode in het visserijgebied Stellendam. Het bevorderen van kennis, door stages en werkbezoeken in binnen- en buitenland, van andere visserijtechnieken zoals staand want, twinrig- en quadrigvisserij, en flyshooten zullen worden gestimuleerd. Het stimuleren van diversificatie van visserijmethoden draagt bij aan een verminderde afhankelijkheid van specifieke doelsoorten. Andere visserijtechnieken kunnen ook bijdragen aan een verminderde impact op ecologie en milieu.

De belangrijkste doelgroep is met name de jonge vissers.

6.3. Investeren in economische diversificatie

De doelstelling is de lokale economie minder afhankelijk te maken van de aanvoersector in de visketen.

Diversificatie richt zich op het bevorderen van meerdere schakels van de visketen binnen de regio en op het bevorderen van nieuwe, aan de visserij gerelateerde, activiteiten.

Nieuwe visserijbedrijvigheid en ketenverkorting/-samenwerking

De visserijgemeenschap in Stellendam en omgeving is sterk afhankelijk van de aanvoer van Noordzeevis. De rentabiliteit van de aanvoerders staat onder druk door hoge brandstofkosten en lage visprijzen.

Naast de aanvoerders en de afslag in de regio zijn de daaropvolgende schakels in de keten (verwerking, productontwikkeling, handel) weinig tot niet vertegenwoordigd in het visserijgebied. De visserijgemeenschap is verder ook nog weinig betrokken bij de verkoop van de aanvoer. Door het stimuleren van samenwerking binnen de keten en investeringen in aanpalende activiteiten te stimuleren wil de LVG de afhankelijkheid van de aanvoer verminderen.

Naast bedrijvigheid gericht op de Noordzeevis bieden ook de niet-Noordzeevis kansen. Hierbij wordt gedacht aan bedrijvigheid gericht op aquacultuur, en de verwerking en distributie.

Visserijgerelateerd toerisme

Het regionale erfgoed en de cultuurhistorie bieden goede mogelijkheden voor visserijgerelateerd toerisme. Het al aanwezige toerisme in de regio biedt goede kansen om activiteiten gerelateerd aan de visserij te ontplooiën. Bijvoorbeeld door excursies gecombineerd met vissen. Maar ook een informatiecentrum of visserijmuseum behoren tot de mogelijkheden. Het bodembeschermingsgebied biedt bovendien kansen voor ecotoerisme zoals rondvaarten.

De LVG wil ondernemers stimuleren visserijgerelateerd toerisme te ontwikkelen. Projecten om de haalbaarheid te onderzoeken, maar ook om de uitvoering van concrete plannen tot uitvoering te brengen.

Projecten die tegelijkertijd bijdragen aan een beter maatschappelijk draagvlak voor de visserij en het vergroten van de regionale bekendheid van het gebied hebben prioriteit.

6.4. Creëren van maatschappelijk draagvlak

Essentieel voor het slagen van een recreatieve ontwikkeling van het gebied is voldoende naamsbekendheid van het gebied. De visserijsector kan een bijdrage leveren aan de regionale bekendheid door middel van bijvoorbeeld visserijdagen, en promotie van regionale visserijproducten. Maar ook een betere informatieverstrekking over de vloot en de vele innovaties die plaatsvinden kunnen bijdragen aan het maatschappelijk draagvlak.

Naast promotionele activiteiten kunnen bijvoorbeeld ook projecten die bijdragen aan een meer duurzame visserij onder deze noemer vallen gecombineerd met de bijbehorende communicatie. Certificering als bijvoorbeeld Verantwoordelijk Vissen, en MSC vragen om onderzoek en investeringen. Projecten die aansluiten bij nationale initiatieven krijgen een pre.

6.5. Investeren in de vissersvloot en de visketen.

Een randvoorwaarde voor toekomstige investeringen is een goed renderende visserijsector; aanvoerders, verwerkers, afslag en handel. Gericht op ecologische verduurzaming kan het bovendien een bijdrage leveren aan het maatschappelijk draagvlak.

De LVG wil investeringen stimuleren aan boord en aan de wal die een bijdrage leveren aan een beter rendement van het Noordzeeproduct en een betere positionering op de markt.. Dit kunnen investeringen zijn die leiden tot een betere kwaliteit, een lagere kostprijs, een duurzamer product of bijvoorbeeld een efficiëntere afhandeling van schip tot schap.

Een belangrijke voorwaarde voor de LVG is dat de investeringen leiden tot een hogere toegevoegde waarde richting de markt. Samenwerking tussen aanvoerders, en tussen de schakels in de visketen is hierbij van groot belang.

Ten tweede zullen investeringen een bijdrage moeten leveren aan een duurzamere visserij in zowel economisch als ecologisch opzicht.

Ten derde richt de LVG zich op investeringen waarvan het rendement onzeker is. Als richtlijn wordt een terugverdientijd van meer dan twee jaar aangehouden.

7. Organisatie

7.1. Inleiding

De ontwikkelingsstrategie neemt een positie in naast de lopende beleidskaders vanuit Rijk, Provincie en gemeente op het gebied van sociaaleconomische ontwikkeling.

Enerzijds gaat het om innovatieve voorbeeldprojecten te subsidiëren, anderzijds heeft de ontwikkelingsstrategie een heel eigen opgave door groepen en sectoren te willen verbinden waardoor er innovatie en integrale projectontwikkeling kan ontstaan. Hierdoor zal men in de regio bewust zijn van de vraagstukken en de gezamenlijke identiteit.

De strategie om dit te bereiken is dat de LVG naast toetsende instantie voor ingediende projectvoorstellen zijn taak zal uitbreiden met een initiërende taak, een aanjaagfunctie. Via gerichte brainstormsessies met stakeholders en innovatieve denkers in en buiten de sector zullen mogelijkheden verkend worden om innovatieve, integrale projecten te ontwikkelen. Zo krijgt de regio een LVG die zelf het goede voorbeeld geeft en daarmee:

- verbindingen legt en samenwerking demonstreert tussen sectoren en,
- zelf innovatieve projectideeën ontwikkelt, uitdraagt en probeert te concretiseren.

7.2. Lokale Visserijgroep

De LVG (LG) vormt het centrale orgaan, dat de implementatie en uitvoering van deze Ontwikkelingsstrategie ter hand neemt. Conform de regels van de EU bestaat de LG uit een groep personen, die een representatieve afspiegeling van de regio vormt en uit maximaal 50% personen afkomstig uit de publieke sector en minimaal 50% uit de private sector bestaat. Bij de werving en selectie van personen voor de LG is gestreefd naar een evenwichtige samenstelling wat betreft de geografische herkomst en qua sectorale achtergrond / netwerk. Primair werden leden vanuit de Visserijsector actief geworven.

Het publieke deel van de LG wordt gevormd door een afvaardiging van de in totaal vijf betrokken gemeenten en een afgevaardigde van de provincie.

De LG wordt voorgezeten door een uit haar midden gekozen lid. De LG wordt ondersteund door een secretaris/projectleider, die verantwoordelijk is voor het secretariaat van de PG, de uitvoering van het programma voor haar rekening neemt en de “linking pin” met de projectaanvragers is.

Een overzicht van de samenstelling van de LG is opgenomen in Bijlage 1.

De verantwoordelijkheden en taken van de LVG zijn:

- het opstellen van de Ontwikkelingsstrategie en de coördinatie van de uitvoering ervan;
- het maximaal benutten van beschikbare budgetten en het genereren van een zo hoog mogelijke bijdrage uit de private sector daarbij (de zgn. multiplier);
- het stimuleren, genereren en faciliteren van initiatieven die bijdragen aan de thema's uit de Ontwikkelingsstrategie;
- het bewaken van de samenhang en samenwerking in het gebied;
- het afstemmen van het EVF-uitvoeringskader met ander gebiedsgericht beleid in het gebied;
- de begeleiding van de financiële afwikkeling van de projectaanvragen;
- het participeren in de landelijke en EU Visserijnetwerken;
- het organiseren van communicatieactiviteiten over EVF-As4 (programma, projecten en ervaringen);
- het beoordelen van subsidieaanvragen op basis van selectiecriteria en voorwaarden voor het indienen en beoordelen van projecten;
- doorgeleiding van en advisering over projecten.

7.3. Werkwijze Lokale Visserijgroep

De manier waarop de LVG haar activiteiten heeft georganiseerd is uitgewerkt in taken en verantwoordelijkheden die zijn gebaseerd op de rollen en procedures zoals deze zijn uitgewerkt en beschreven in het OP Nederland (par. 6.4.4 en 6.4.5). Deze zijn verder beschreven in bijlage 2.

7.4. Financiële verantwoording

De financiële en administratieve systemen zullen voldoen aan de regels en voorschriften zoals het EVF die stelt.

7.5. Beheersautoriteit

Het beheer van het programma wordt in nauw overleg met de provincie en DR van het ministerie van LNV en in samenhang met het beheer van de andere 'Assen' van het EVF Operationeel programma door de centrale DR uitgevoerd. Daarnaast zal de beheersautoriteit, zijnde de Dienst Regelingen van het Ministerie van LNV, de samenwerking binnen en tussen visserijgroepen bevorderen; dit wordt gecoördineerd door een specifiek daartoe aangestelde secretaris. Vanuit het Platform van Visserijgemeenschappen zal een Nationaal Netwerk worden gevormd en de contacten met het Europees Netwerk worden ontwikkeld.

7.6. Monitoring en evaluatie

In bijlage 3 is aangegeven welke criteria zullen worden gehanteerd bij de beoordeling en uitvoering van de projecten. Bijlage 3 maakt een onderscheid tussen projecten die ondersteund kunnen worden uit As 4 en projecten die ondersteund kunnen worden uit het stimuleringsfonds voor de Voordelta.

8. Financiering

8.1. EU/EVF

Voor het Visserijgebied Stellendam is het beschikbare budget vanuit het EVF € 831.188,-. Als 'provinciale' co-financiering worden Voordelta-middelen (zie paragraaf 8.2) gebruikt.

Bij het aanvragen van projecten gericht op innovatie zal de begunstigde minimaal 40% van de totale kosten voor eigen rekening moeten nemen. Minimaal 60 procent zal voor eigen rekening komen voor projecten gericht op:

- een investering
- verwerking en afzet
- kwaliteit en ontwikkeling van nieuwe markten.

Tevens is er een maximaal subsidiebedrag. Het maximum bedrag wordt jaarlijks gepubliceerd door het Ministerie van Landbouw, natuur en voedselkwaliteit.

8.2. Stimuleringsgelden Voordelta

Zoals gesteld zijn de criteria zoals verwoord in het toetsingskader onverkort van toepassing op de in te zetten Stimuleringsgelden Voordelta. Daarnaast zal de Lokale Visserij Groep toetsen of voldaan wordt aan een additionele criteria. Initiatieven die aan alle gestelde criteria (dus inclusief de additionele Voordelta-criteria) voldoen, komen bij voorrang in aanmerking voor honorering.

In het kader van de Stimuleringsgelden Voordelta is door het ministerie van Verkeer en Waterstaat respectievelijk het Havenbedrijf Rotterdam een bedrag van in totaal € 3 miljoen beschikbaar gesteld aan de provincies Zeeland en Zuid-Holland (Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 26 augustus 2008, VenW/DGLM/2008/227/d60148). In overleg tussen beide provinciebesturen is een onderlinge verdeling gemaakt waarbij beide provincies de helft van dit budget mogen inzetten (provincie Zuid-Holland, 14 juli 2009, PZH-2009-491097). Derhalve is voor de provincie Zuid-Holland € 1,5 miljoen beschikbaar ter ondersteuning van kansrijke visserijgerelateerde initiatieven die een relatie kennen met de Voordelta.

De inzet van de Stimuleringsgelden Voordelta vindt plaats op co-financieringsbasis. Dit houdt in dat maximaal 50% van de subsidiabele kosten per project afkomstig kan zijn uit de Stimuleringsgelden Voordelta.

De keuze voor implementatie van de middelen via het spoor van EVF as-4 impliceert dat tenminste 10% van de subsidiabele kosten per project afkomstig dient te zijn uit de as-4 middelen.

De Stimuleringsgelden zullen gefaseerd ingezet worden over de jaren 2010 tot en met 2013. De inzet van de stimuleringsgelden als cofinanciering hangt mede af van andere nationale cofinanciering (gemeentelijk of provinciaal).

8.3. Beheers- en uitvoeringskosten

De uitvoering van het subsidieprogramma brengt kosten met zich mee:

- Beheerskosten van de LVG: Kosten van een secretaris, kosten voor communicatie, publiciteit, seminars, werkbezoeken, accountantsverklaring, programmamanagement en vergader- en reiskosten.
- Uitvoeringskosten: kosten voor de afhandeling van de aanvragen: beschikkingen, betalingen, controles en vaststellen van de subsidies.

Beheerskosten

De beheerskosten vloeien voort uit de taken en verantwoordelijkheden die zijn gebaseerd op de rollen en procedures zoals deze zijn uitgewerkt en beschreven in het OP Nederland (par. 6.4.4 en 6.4.5). Deze taken en verantwoordelijkheden zijn in bijlage 2 beschreven.

Deze eisen worden vertaald in de volgende communicatie- en PR-activiteiten :

- het Informeren en communiceren over de Ontwikkelingsstrategie naar de desbetreffende doelgroepen: wat houdt het plan in, voor wie is het bedoeld, wat zijn mogelijke projecten, wat is de werkwijze voor projectontwikkeling, wat zijn de criteria, welke voorbeeldprojecten zijn er?
- Het bevorderen van uitwisseling tussen verschillende actoren uit de verschillende sectoren en deelgebieden,
- Het verwerven van naamsbekendheid en bekendheid met de inhoud van de Ontwikkelingsstrategie bij met name nieuwe doelgroepen en gebieden,
- Het vergroten van kennis over de specifieke mogelijkheden in de Ontwikkelingsstrategie.
- Het faciliteren en adviseren van projectaanvragers en –uitvoerders m.b.t. promotie en publiciteit.

Voor het organiseren van deze activiteiten zal een secretaris worden aangesteld ter ondersteuning van de LVG voor gemiddeld een halve dag in de week. Daarnaast zal administratieve ondersteuning vanuit United Fish Auctions (visafslag Stellendam) plaatsvinden.

Daarnaast kunnen de volgende activiteiten door de LVG worden uitgevoerd:

Thema-avonden en een doelgroepgerichte aanpak

Vanuit de genoemde speerpunten en voorbeeldprojectideeën worden informatie bijeenkomsten georganiseerd door de LVG, gericht op specifieke doelgroepen, ter bevordering van een innovatieve en integrale projectontwikkeling.

Resultaten presenteren

Een presentatie van aanpak en projectresultaten kan op verschillende plaatsen in het gebied gedurende een bepaalde periode worden getoond om de betrokkenheid en de herkenbaarheid van de Ontwikkelingsstrategie te vergroten. Hiermee worden tevens Europese publiciteitsrichtlijnen bediend.

Brochure

Een brochure om de Ontwikkelingsstrategie op een overzichtelijke en toegankelijke wijze onder de aandacht van een breed publiek te brengen.

Website

Via de website van United Fish Auctions (www.unitedfishauctions.com) is informatie te vinden over het de LVG. Deze site wordt ge-updated en aangepast. Hierin kunnen bijeenkomsten en actuele zaken worden opgenomen.

Nieuwsbrief

Het is wellicht een goed idee om eenmaal per kwartaal een nieuwsbrief te vervaardigen om de verschillende doelgroepen te informeren over actuele zaken en de stand van zaken van de uitvoering van de Ontwikkelingsstrategie. Artikelen over projecten en relevante achtergrondinformatie over het programma zijn interessante nieuwsrubrieken.

Persactiviteiten

Om de Ontwikkelingsstrategie in de publiciteit te brengen, zal een actief persbeleid gevoerd worden door de LVG. De lokale media zijn daarbij de belangrijkste doelgroepen.

Jaarverslag

Een goed geschreven, kort en bondig jaarverslag is een goed middel om relaties jaarlijks op een toegankelijke manier te informeren over de voortgang van projecten. Het jaarverslag kan de vorm krijgen van een extra editie van de nieuwsbrief.

Communicatie- en PR-activiteiten zullen jaarlijks in een werkplan worden vastgelegd.

De beheerskosten worden begroot op € 50.000,- per jaar:

- Secretaris: € 20.000,-
- Administratieve ondersteuning: € 10.000,-
- Communicatie- en PR-activiteiten: € 20.000,-

Op basis van de ervaringen in het eerste jaar zullen deze eventueel bijgesteld worden.

Ter dekking van deze beheerskosten zal circa 5% van de totale programmaomvang worden aangewend. In totaal € 200.000,-.

De financiering vindt plaats door circa 15% van de beschikbare Europese middelen uit as-4, zijnde € 125.000,- en 5% van de Stimuleringsgelden Voordelta, zijnde € 75.000 worden aangewend.

Uitvoeringskosten

Voor de uitvoeringskosten van Dienst Regelingen zijn in het programma nog geen reserveringen opgenomen. Deze financiering van deze kosten vallen buiten de directe verantwoordelijkheid van de LVG en derhalve het programma.

Indirect hebben de activiteiten van de LVG en de projecten wel invloed op de hoogte van deze kosten. Om de uitvoeringskosten te beheersen zijn ten opzichte van de Regeling LandbouwSubsidies (RLS) aanvullende voorwaarden opgenomen ten aanzien van de minimale projectomvang en aan de procedure voorafgaand aan het indienen van aanvragen bij Dienst Regelingen.

Ter beperking van de uitvoeringskosten worden de volgende aanvullende voorwaarden door de LVG gesteld:

1. Projectideeën moeten eerst bij de secretaris van de LVG worden ingediend.
2. Projectomvang van minimaal € 100.000,-. Hiervan kan gemotiveerd afgeweken worden. Per openstelling wordt gestreefd naar een gemiddelde projectomvang van minimaal € 100.000,-.

Het niet voldoen aan het eerste criteria leidt onherroepelijk tot een **negatief** advies.

De eerste voorwaarde maakt het mogelijk voor de LVG om initiatiefnemers bij elkaar te brengen en projecten en bundelen. De middelen kunnen efficiënter en effectiever ingezet worden. Bovendien zullen de grotere projecten naar verwachting ook substantiëler bijdragen aan de doelstellingen.

Ten aanzien van de tweede voorwaarde kan de LVG besluiten hiervan af te wijken. Dit heeft vervolgens consequenties voor de beschikbare programmagelden per openstelling. Ter beperking van de uitvoeringskosten kan de minimale projectgrootte bij gesteld worden naar boven. Hierover zal tijdig gecommuniceerd worden.

8.4. Stimuleringsprogramma

De totale omvang van het stimuleringsprogramma bedraagt ruim € 4,2 miljoen. In onderstaande tabel is uitgegaan van een evenredige verdeling van de middelen over de periode 2010-2013.

Per openstelling zal een nadere afweging plaatsvinden van het subsidieplafond.

Financiering					
	2010	2011	2012	2013	Totaal
Stimuleringsgelden	€ 375.000	€ 375.000	€ 375.000	€ 375.000	€ 1.500.000
EVF	€ 207.797	€ 207.797	€ 207.797	€ 207.797	€ 831.188
Totaal beschikbare middelen	€ 582.797	€ 582.797	€ 582.797	€ 582.797	€ 2.331.188
Beheerskosten	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 200.000
Beschikbare programmagelden	€ 532.797	€ 532.797	€ 532.797	€ 532.797	€ 2.131.188
Projectbijdrage *	€ 532.797	€ 532.797	€ 532.797	€ 532.797	€ 2.131.188
Totaal programma	€ 1.065.594	€ 1.065.594	€ 1.065.594	€ 1.065.594	€ 4.262.376

•* Gemiddeld 50 procent

De stimulering van het visserijgebied vraagt om een evenwichtige verdeling van activiteiten. Vooralsnog wordt er echter geen streven aangegeven ten aanzien van de verdeling van de middelen per beschreven speerpunt. Afhankelijk van de beschikbare projecten, en de kwalitatieve beoordeling van de projecten zal de LVG op basis van de ervaringen van de openstellingen hier jaarlijks een heroverweging maken.

Bijlage 1. Samenstelling Lokale Visserijgroep

Sector	Vertegenwoordiger	Functie/naam
Visserij	Visafslag Stellendam	Algemeen directeur, J.A. van Nieuwenhuijzen
	Visserijvereniging Zuid-West	Voorzitter, de heer C. Sinke
	Coöperatie Westvoorn	Voorzitter, de heer A. Tanis
	Visserijschool Stellendam	Hoofd opleiding, de heer H. Redert
	Namens vissersvrouwen	Mevrouw K. Melissant GO 3
		Mevrouw C. Makkus, GO 1
	Namens jonge vissers	De heer A. Baaij, TH10.
	Productschap Vis	De heer A. Risseeuw, secretaris Productschap
Bedrijfsleven	Rabobank	Directeur, de heer H. Wielaard
	Ondernemervereniging Goedereede	Bestuurslid; de heer C. Lokker
	Vereniging Recreatieondernemers Veero	Vertegenwoordiger, de heer K. Schot
NGO's	Innovatieplatform Goedereede	Vertegenwoordiger, mevrouw A. van Seters-Padmos
	Zuid-Hollandse Milieufederatie.	Nog vacant
Publiek	Gemeenten 'Kop' van Goeree-Overflakkee	Beleidsmedewerker Economische zaken, de heer E. Roeland, gemeente Goedereede.
	Gemeenten 'Kop' van Voorne-Putten	Waarneming door gemeente Goedereede.
	Provincie	Beleidsmedewerker Economische Zaken, R. Lincklaen Arriens

Bijlage 2. Toelichting werkwijze Lokale Visserijgroep

De LVG vergadert ca. drie keer per jaar om aanvragen in behandeling te nemen, acties voor projectontwikkeling te bepalen en de afstemming met de andere gebiedsprogramma's te bespreken. De LVG wil een actieve en initiërende rol spelen in de realisatie van de in deze ontwikkelingsstrategie beschreven doelen d.m.v. het stimuleren, initiëren en genereren van projectideeën.

Mede met het oog op de administratieve eisen raden wij initiatiefnemers aan contact op te nemen met het secretariaat van de LVG.

De projectideeën zullen doorgenomen worden aan de hand van de voorwaarden en criteria die zijn opgenomen in het toetsingskader dat de LVG hanteert bij de beoordeling van projectvoorstellen (Bijlage 3).

Het succes van de uitvoering van het ontwikkelingsstrategie is grotendeels afhankelijk van de kwantiteit en kwaliteit van de projecten die worden ingediend. De LVG vervult een spilfunctie op het gebied van projectontwikkeling, selectie en goedkeuring.

De werkwijze bij de projectverwerving en projectontwikkeling is veelal maatwerk. Er kan zowel sprake zijn van lokale/regionale initiatiefnemers als van speerpunten/actiepunten waarvoor door de LVG trekkers worden gezocht. De LVG en de projectleider nemen hierbij als 'front-office' een actieve rol in en bemiddelen en helpen initiatiefnemers.

Procedure

De ontwikkeling van idee of initiatief naar een concreet en geformaliseerd projectvoorstel doorloopt een aantal fasen, t.w.:

1. Initiatiefnemer dient projectidee in bij LVG
2. LVG bespreekt projectidee met initiatiefnemer en legt projectidee bij twijfel voor aan Dienst Regelingen voor pre-toets.
3. LVG faciliteert indien nodig de initiatiefnemer bij het leggen van contacten.
4. Initiatiefnemer stelt projectplan op.
5. Initiatiefnemer dient aanvraag in bij Dienst Regelingen⁸
6. LNV Directie Regelingen beoordeelt ingediende project voorstel op EU wet- en regelgeving
7. LVG beoordeelt het project voorstel van het ingediende project op basis van de ontwikkelingsstrategie. De projecten worden vervolgens gerangschikt op hun bijdrage aan de algemene doelstellingen van as4 (zie paragraaf 2.1) en de bijdrage aan de doelstellingen van de LVG (zie paragraaf 6.1). In bijlage 3 is het toetsingskader opgenomen.
8. LVG geeft advies aan LNV Directie Agroketens.
9. Dienst Regelingen beschikt.
10. Start project. De kosten van het project zijn pas subsidiabel vanaf het moment zoals dat beschreven is in de regeling LNV-subsidies⁹.

De eerste drie fasen zijn formeel niet noodzakelijk. Echter projecten die niet bekend zijn bij de LVG zullen niet inhoudelijk beoordeeld worden en van een negatief advies worden voorzien.

⁸ Het indienen van projecten moet voldoen aan de procedurele eisen van Dienst Regelingen. Op de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur, en Voedselkwaliteit (www.hetlnvloket.nl) worden per openstelling de verplichte documenten en administratieve eisen gepubliceerd; aanvraagformulieren, format projectplan, e.d.

⁹ In de Regeling LNV-subsidies van 18 februari 2010 zijn kosten pas subsidiabel na ontvangst van de beschikking van Dienst Regelingen.

Communicatie en PR

Vanuit de EU zijn de volgende voorwaarden gesteld aan communicatie:

1. Ten aanzien van de Ontwikkelingsstrategie.

De lokale visserij groep is verantwoordelijk voor promotie en publiciteit van de uitvoering van de ontwikkelingsstrategie:

- Uitdragen van de ontwikkelingsstrategie in de regio;
- Informeren potentiële begunstigen/geïnteresseerden over voortgang ontwikkelingsstrategie;
- Toezien op correcte toepassing door projectaanvragers van regelgeving rond promotie en publiciteit.

2. Ten aanzien van projecten.

Projectaanvragers moeten bij uitvoering van projecten voldoen aan de Europese richtlijn voor promotie en publiciteit en hebben de volgende verplichtingen:

- Het voldoen aan de publiciteitsvoorschriften van de EU;
- Het plaatsen van borden bij openbare werken;
- Het plaatsen van een gedenkplaat bij openbare voorzieningen;
- Aangeven dat de EU medefinancier is in geval het communicatiemiddelen betreft gericht op externe contacten (werving afnemers, pers e.d.);
- Het verstrekken van inhoudelijke informatie over het project t.b.v. communicatieactiviteiten van de ontwikkelingsstrategie, Bij subsidieverstrekking worden initiatiefnemers hierover geïnformeerd.

Bijlage 3 Toetsingskader voor projecten As4 en Voordelta

Titel project:	
Voorwaarden voor projecten As 4 en Voordelta	
Omschrijving:	
Is project bekend bij LVG. ?	Nee, negatief advies.
Is de projectomvang groter dan 100.000,-?	Nee, negatief advies mits gemotiveerd besloten door LVG
Past binnen de ontwikkelingsstrategie?	Nee, negatief advies
Past het met vastgesteld beleid op Europees, nationaal of regionaal niveau? Past binnen beleidscontext ontwikkelingsstrategie?	Nee, negatief advies
Binnen welk van de genoemde speerpunten past het project? Zie hoofdstuk 6.	
• Ontwikkelen van kennis en innoveren.	
• Investeren in economische diversificatie.	
• Creëren van maatschappelijk draagvlak.	
• Investeren in de vissersvloot en de visketen.	
In welke mate sluit het project aan bij de doelstellingen van de regeling LNV-subsidies; zie paragraaf 2.1.	
Leveren de resultaten van het project een bijdrage aan de visserijgemeenschap / het visserijgebied?	
Is er sprake van een samenwerkingsverband?	
Levert het een bijdrage aan de versterking van het economisch klimaat (economische diversificatie) (1) en werkgelegenheid (2) van de visserijsector?	
Levert het een bijdrage aan het innovatieklimaat?	
Levert het een bijdrage aan het maatschappelijk draagvlak?	
Levert het een toegevoegde waarde voor het visproduct?	
Vervult het project een voorbeeldfunctie en zijn de resultaten ervan overdraagbaar binnen de regio en/of op andere visserijregio's	
Is aangetoond dat het verlenen van een financiële bijdrage uit AS 4 EVF en/of Voordelta middelen noodzakelijk is voor de realisatie van het project dan wel dient ter versnelde uitvoering of kwaliteitsverbetering van het project ?	Nee, negatief advies
Ligt de uitvoeringsperiode van het project binnen de uitvoeringsperiode van de ontwikkelingsstrategie 2010-2015 ?	Nee, negatief advies
Is aangetoond dat de overige financiering van het project verzekerd is ?	Nee, negatief advies
Additionele voorwaarden voor project voor de Voordelta	
Omschrijving:	
Is er een directe relatie met het Natura 2000 gebied Voordelta?	Ja, levert een pre op.
Levert het initiatief een bijdrage aan de certificering van de visserij of (significante) verbetering van het afzetpotentieel van visserijproducten?	Ja, levert een pre op.
Is er sprake van een (overwegend) privaat initiatief?	Ja, levert een pre op.

Op basis van de ervaringen van openstellingen zal de LVG voorafgaand aan elke openstellingen accentverschillen leggen ten aanzien van de speerpunten in de ontwikkelingsstrategie. Deze accentverschillen zullen voorafgaand aan een openstelling gecommuniceerd worden. Per openstelling zal een beoordelingskader worden opgesteld ten behoeve van de rangschikking.

Bijlage 4 Formulier Projectidee

Onderstaande vragen zijn gebaseerd op de vragenlijst van Dienst Regelingen voor het uitvoeren van een pre-toets.

Stap 1: Persoonlijke gegevens

Naam contactpersoon	
Telefoon	
E-mail	
Bedrijfsnaam	
Postadres	
Postcode	
Plaats	

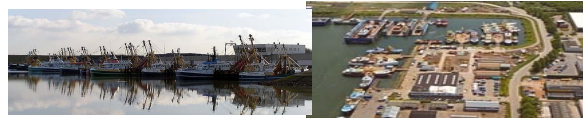
Stap 2: Gegevens projectidee

- a. Geef een algemene beschrijving van uw project.
- b. Wat is de achtergrond van uw project?

Vraag 1

Waar is het project op gericht? (meerdere opties mogelijk)

- Versterking van het concurrentievermogen van het visserijgebied
- Herstructurering en heroriëntering van economische activiteiten, met name door stimulering van het ecotoerisme*
- Diversificatie van activiteiten door bijv. gecombineerde beroepsactiviteit voor vissers of het scheppen van extra werkgelegenheid buiten de visserijsector*
- Het bieden van meerwaarde aan visserijproducten
- Ondersteuning van infrastructuurvoorzieningen voor kleinschalige visserij en toerisme, als mede van diensten ten voordele van kleine vissersgemeenschappen
- Bescherming van het milieu in het visserijgebied, ontwikkeling van kustdorpen met visserijactiviteiten, bescherming van het natuurlijke en architecturale erfgoed

Vraag 2

Bij welke speerpunten uit de Ontwikkelingstrategie sluit u project aan? (Meerdere opties mogelijk)

- Ontwikkelen van kennis en innoveren
- Investeren in economische diversificatie
- Creëren van maatschappelijk draagvlak
- Investeren in de vissersvloot en de visketen.

Bij welke maatregel(en) uit het actieplan uit de Ontwikkelingsstrategie sluit het idee aan?

-

Vraag 3

Motiveer uw keuze(s) bij vraag 2 en geef de aansluiting met vraag 1 aan.
Beschrijf de samenhang van uw project met de Ontwikkelingsstrategie.

Vraag 4

Geef een globale inschatting van de kosten?

Vraag 5

Van welk subsidiepercentage gaat u uit? En op welke wijze denkt u de co-financiering te regelen?

Vraag 6

Is er sprake van een samenwerkingsverband? En wie zijn de (beoogde) medeaanvragers?

Vraag 7

Zijn er nog aspecten van uw projectidee die u wilt vermelden en die niet aan de orde zijn gekomen?

* Verplichting: Om in aanmerking te komen voor subsidie moet u werkzaam zijn in de visserijsector of een met deze sector verbonden beroep uitoefenen.